

Sisällys

Lukijalle 7

Osa I – Sivistys ja toiseus

Humanistinen sivistys ja kriittinen etäisyys – totuus, vapaus ja toiseuden kunnioittaminen 25

Barbarian käsite ja sivistyksen synnyn tarina 43

Androgyynien puhetta – naiset retoriikan tradition reunamilla 67

Rasistinen pilkka ja stereotyyppit 1900-luvun alun pilalehdistössä 91

Eksistentiaalimin ja valistusaatteen kamppailu – filosofisia huomioita Eino Leinosta toiseuden ja sivistyksen runoilijana 116

Osa II – Toisen kuolevaisuus ja kriittinen etäisyys

Hirviön toiseus – *Draculan*, kummitusten ja ihmissyöjien filosofiaa 133

Kuoliko Koskela turhaan? Kärsivä ja kuolevainen toinen Väinö Linnan romaaneissa 168

Kivun toiseus ja toisen kipu 184

Jumalan hiljaisuus – Primo Levi, holokausti ja toisen kärsimys 207

Abstrakti toinen ja turvallinen etäisyys pandemian aikana 227

Epilogi – toinen ihminen ja luonnon toiseus 258

Lähteet 265

Kirjoittajat 280

Abstract 281